

Technické požadavky na stavby

JUDr. Zbyněk Urban, Praha – poradenská činnost

Úvod

V roce 2006 byl vydán nový stavební zákon č. 183/2006 Sb., zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), kterým byl nahrazen od 1. 1. 2007 dříve platný zákon č. 50/1976 Sb. Ve zrušovací ustanovení § 197 byly zrušeny některé předpisy k datu působnosti zákona. S postupem času a v návaznosti na sjednocování právního systému ČR s Evropou byly provedeny změny stavebního zákona, a to zákony č. 68/2007 Sb., č. 191/2008 Sb., č. 223/2009 Sb. a č. 227/2009 Sb. Byly provedeny také změny ve vyhláškách vydaných na základě stavebního zákona. Některé z těchto vyhlášek mají návaznost na elektrotechniku, zejména na projektování a dokumentaci, což jsou činnosti podstatně ovlivňující revize elektrických zařízení a některé další úkony umožňující řádné užívání staveb.

Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby

Některé z vyhlášek vydaných podle stavebního zákona č. 50/1976 Sb., v platném znění, byly zrušeny v souvislosti s novým stavebním zákonem č. 183/2006 Sb. Naproti tomu byly vydány jiné vyhlášky, které již vycházely z ustanovení nového zákona. Zde je možné jmenovat vyhlášku č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb, vyhlášku č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území (ve znění vyhlášky č. 269/2009 Sb.) nebo vyhlášku č. 526/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení stavebního zákona ve věcech stavebního řádu.

Za poslední změnu lze označit vyhlášku č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, která byla vyhlášena 26. srpna 2009 a je účinná dnem jejího vyhlášení. Vyhlášku vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR) podle stavebního zákona č. 183/2006 Sb., v platném znění, § 194 písm. a).

Pro uvedení bližších souvislostí je podle § 194 písm. a) v pravomoci MMR stanovit právním předpisem obecné povahy požadavky na výstavbu s odkazem na § 169, kde jsou uvedeny obecné požadavky na výstavbu. K pojmu obecných požadavků na výstavbu je odkaz na § 2 odst. 2 písm. e). Podstatnou částí ustanovení je, že obecnými požadavky na výstavbu se rozumí obecné požadavky na využívání území a technické požadavky stanovené prováděcími právními předpisy a dále obecné technické požadavky zabezpečující užívání staveb vyjmenovanými osobami (bezbariérové užívání).

Předmětem úpravy vyhlášky je stanovení technických požadavků na stavby, které náleží do působnosti obecných stavebních úřadů. Ustanovení vyhlášky se uplatní též u zařízení, změn dokončených staveb, udržovacích prací, změn v užívání staveb, u dočasných staveb zařízení stavenišť, jakož i u staveb, které jsou kulturními památkami.

Podstatné pro používání vyhlášky jsou základní pojmy obsažené v § 3, kde je upřesněno, co se považuje za budovu, stavbu, ubytovací jednotku, stavbu pro zemědělství, byt nebo místnost. Poslední z ustanovení základních pojmů § 3 písm. k) uvádí normovou hodnotu, kterou je konkrétní technický požadavek (zejména limitní hodnota, navrhovaná metoda, národně stanovené parametry, technické vlastnosti stavebních konstrukcí a technických zařízení) obsažený v příslušné české technické normě, jehož dodržení se považuje za splnění požadavků konkrétního ustanovení této vyhlášky. U odvolání na technické normy je zmíněn zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, v platném znění.

Z jednotlivých ustanovení vyhlášky pro informaci jen výčet, u kterého lze předpokládat návaznost na výkon elektrotechnických činností. V § 11 je řešeno denní a umělé osvětlení, větrání a vytápění, kdy problematika většinou souvisí i s hygienickými předpisy. V obecné poloze má svoji úlohu § 15 bezpečnost při vykonávání u užívání staveb. K § 28 výtahy je třeba připomenout, že jde o vyhrazené technické zařízení s obsáhlým a náročným výčtem požadavků a povinností.

Na nejpodstatnější je možné označit z vyhlášky část pátou – požadavky na technická zařízení staveb. Jde o § 34 připojení staveb k distribučním sítím, vnitřní silnoproudé rozvody a vnitřní rozvody sítí elektronických komunikací a § 36 ochrana před bleskem (zde jen připomenutí postupů podle souboru norem ČSN EN 62305). Návaznost na elektrické instalace a zařízení mají i § 37 vzduchotechnická zařízení a § 38 vytápění.

Část šestá vyhlášky řeší zvláštní požadavky pro vybrané druhy staveb. Jsou zde zmíněny bytové domy, shromažďovací prostory, obchody, ubytovací zařízení, stavby pro výrobu, garáže, servisy a opravní motorových vozidel, stavby škol a podobných objektů, jakož i stavby zemědělské, tj. pro hospodářská zvířata, pro skladování a úpravu produktů rostlinné výroby, skladování minerálních hnojiv a přípravků k ochraně rostlin.

K vyhlášce připomeňme, že ustanovení obsažená v části druhé až šesté platí pro

všechny druhy staveb a zařízení, které náleží do působnosti obecných stavebních úřadů (§ 2 dost. 2). Zrušovací ustanovení § 57 zrušuje vyhlášku č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění vyhlášek č. 491/2006 Sb. a č. 502/2006 Sb., a vyhlášku č. 191/2002 Sb., o technických požadavcích na stavby v zemědělství.

Závěr

Na doplnění problematiky staveb, dokumentace a provádění technických zařízení platí ustanovení zákona č. 186/2006 Sb., o změně některých zákonů souvisejících s přijetím stavebního zákona a zákona oylvlastnění. Část pátá zákona je změnou zákona o požární ochraně č. 133/1985 Sb., v platném znění. Zde byl doplněn do § 24 odstavec 3, který zní:

Ministerstvo stanoví prováděcími právními předpisy technické podmínky požární ochrany pro navrhování, výstavbu nebo užívání staveb, a to za účelem omezení rozvoje a šíření ohně a kouře ve stavbě, omezení šíření požáru na sousední stavby, evakuace osob a zvířat v případě ohrožení stavby požárem nebo při požáru a umožnění účinného a bezpečného zásahu požární ochrany. Pro podrobnější vymezení těchto podmínek lze využít hodnot a postupů stanovených českou technickou normou nebo jiným technickým dokumentem upravujícím podmínky požární ochrany.

Pro elektrická zařízení zde připomeňme souvislost s elektrickými zařízeními na hořlavých látkách a v nich, instalaci osvětlení, zařízení v chráněných únikových cestách, přepážky a prostupy, nouzové osvětlení, požární odolnost zařízení a další ustanovení vycházející obvykle ze stanovení základních charakteristik – vnějších vlivů. Při zpracování projektů je třeba vycházet z požadavků vyhlášek vydaných na základě zákona o požární ochraně. Zde je možné jmenovat především vyhlášku č. 246/2001 Sb., o požární prevenci, a vyhlášku č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb.

Na úplný závěr ještě sdělení, že vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, byla oznámena v souladu s evropskou směrnicí Evropského parlamentu a Rady č. 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů a pravidel pro služby informační společnosti, ve znění směrnice 98/48/ES.

☒